17
Uitvoeringsproblematiek UWV

Uitvoeringsproblematiek UWV

Aan de orde is het **tweeminutendebat Uitvoeringsproblematiek UWV (CD d.d. 01/07)**.

De **voorzitter**:
Ik heropen de vergadering. Aan de orde is het tweeminutendebat Uitvoeringsproblematiek UWV. Welkom aan de Kamerleden die hun inbreng gaan doen. Wederom welkom aan de bewindspersoon, de minister. Ook welkom aan de mensen op de tribune en de mensen thuis die dit debat volgen. De heer De Beer heeft zich afgemeld voor dit debat. Dat maakt dat wij nu zeven sprekers hebben aan de zijde van de Kamer. Ik wil de leden dus vragen om terughoudend te zijn met de interrupties. Ik sta een tweetal interrupties toe op elkaar, maar hou het dan wel kort en bondig.

Ik geef als eerste het woord aan de heer Bolhuis namens de fractie van PRO.

De heer **Bolhuis** (PRO):
Voorzitter, dank u wel. Ik heb twee moties over het voorkomen van uitval.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Wet poortwachter wederzijdse verplichtingen bepaalt tussen werkgever en werknemer over re-integratie bij ziekte;

overwegende dat in de praktijk belemmeringen worden ervaren om tot goed contact te komen tussen werkgever en werknemer vanwege privacywetgeving uit de AVG en de wet steeds meer verwordt tot vinkjeslijst;

verzoekt de regering in kaart te brengen welke belemmeringen er feitelijk en welke enkel gepercipieerd zijn om te komen tot betere re-integratie uit het perspectief van herstel van de medewerker, en hierover actief te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Bolhuis en Patijn.

Zij krijgt nr. 909 (26448).

De heer **Bolhuis** (PRO):
De tweede motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat er meer gedaan kan worden aan preventie, om te voorkomen dat werknemers uitvallen en instromen in de sociale zekerheid;

constaterende dat de kwaliteit van werk een belangrijke bepalende factor is voor uitval en dat er kansen liggen om dit op sectorniveau te bevorderen;

verzoekt de regering om in samenwerking met relevante partners binnen sectoren een actieplan op te stellen tegen het bevorderen van uitval, waarbij de kwaliteit van werk onderdeel is van het sectorbeleid,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Bolhuis en Patijn.

Zij krijgt nr. 910 (26448).

Dank u wel, heer Bolhuis. Ik geef nu het woord aan de heer Mulder namens de fractie van de PVV.

De heer **Edgar Mulder** (PVV):
Voorzitter. In de Nederlandse politiek is er een ongeschreven regel dat je geen verwijten aan ambtenaren mag maken. De regel is namelijk: politici nemen de besluiten. Ambtenaren zouden slechts uitvoeren. Maar ja, toen kregen we activistische ambtenaren, die vervelende, nare dingen doen, zoals het openlijk afvallen van beleid en bijvoorbeeld het blokkeren van snelwegen. Ook heb je ambtenaren die strafbare feiten plegen of in ieder geval wordt daar onderzoek naar gedaan. Zie de Belastingdienst. De minister die hier vandaag aanwezig is, weet daar het een en ander van. Wat moeten we dan met die ambtenaren, vraag ik.

Ook de top van het UWV begeeft zich meer en meer op glad ijs. Daarom de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de informatievoorziening aan de Kamer onder de verantwoordelijkheid van de minister valt;

verzoekt de regering te borgen dat ernstige uitvoeringsfouten, rechtmatigheidsproblemen en financiële risico's bij het UWV rechtstreeks en volledig aan de Kamer worden gemeld en dat deze informatievoorziening dus nooit afhankelijk is van instemming van het UWV,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Edgar Mulder.

Zij krijgt nr. 911 (26448).

De heer **Edgar Mulder** (PVV):
Voorzitter, dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Neijenhuis. Hij spreekt namens de fractie van D66.

De heer **Neijenhuis** (D66):
Voorzitter, dank u wel. Het gaat al een tijd niet goed bij het UWV. D66 is blij dat het kabinet stappen zet om de uitvoering vlot te trekken, door op korte termijn de sociaal-medische dienstverlening anders in te richten en op lange termijn het stelsel van arbeidsongeschiktheid te versimpelen. Naar we meekrijgen, gaan die hervormingen binnen de sociaalmedische dienstverlening alleen niet vanzelf. De komende periode is het cruciaal om niet alleen van hogerhand veranderingen aan te kondigen, maar ook het hele personeel mee te nemen in de nieuwe uitvoeringscultuur.

Vandaar de volgende vragen. Hoe staat het met de gezondheid van het UWV als organisatie? Hoe kijkt de minister daartegen aan? Hoe worden de medewerkers meegenomen in al die noodzakelijke veranderingen? Kijkt de minister naast naar rapportages en veranderplannen ook aandachtig naar de daadwerkelijke situatie op de werkvloer?

Dan over de veranderplannen zelf. De Kamerbrief van 18 september jongstleden over de regeringscommissaris noemt taakherschikking als een van de aandachtspunten. Dat staat in nauw contact met de aan te stellen programmaregisseur taakherschikking. Tegelijkertijd heeft de Kamer al langer de wens om stappen te zetten op dit dossier. Ik denk daarbij aan de aangenomen motie-Ceder c.s. met deze strekking. Vandaar mijn vraag welke voortgang tot nu toe is geboekt om de mogelijkheden voor taakherschikking te verruimen. Hoe staat het in dit kader met het betrekken van physician assistants bij het vlot trekken van de sociaalmedische dienstverlening? En ziet de minister mogelijkheden om in afwachting van een sociaal akkoord al maatregelen te nemen die het stelsel vereenvoudigen en uitvoerbaarder maken, zoals taakherschikking?

Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel voor uw inbreng. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Van Ark, die zal spreken namens het CDA.

Mevrouw **Van Ark** (CDA):
Voorzitter. Ik heb in dit debat gevraagd naar de mogelijkheden om de capaciteit van verzekeringsartsen slimmer in te zetten bij beoordelingen. Naast het wetgevingstraject voor de RIV-toets zijn hier immers nog meer mogelijkheden voor te bedenken. De bedrijfsarts volgt een werknemer vaak gedurende het hele re-integratietraject en beschikt daardoor over waardevolle kennis over de mogelijkheden en beperkingen. Het ligt voor de hand om die expertise beter te benutten in de samenwerking met verzekeringsartsen, zodat onnodig dubbel werk wordt voorkomen. De minister was het hiermee eens en gaf aan hierop na de zomer terug te komen in zijn brief over het toezicht. Graag vraag ik de minister nogmaals om aandacht hiervoor, want ik denk dat hier echt een grote winst te behalen valt.

Dan het tweede punt. Inmiddels hebben verzekeraars ons laten weten dat zij samen met SZW, het UWV en de SVB hebben gewerkt aan een mogelijke werkwijze om goed onderbouwde herbeoordelingsverzoeken sneller te identificeren en zo de schaarse verzekeringsartsen gericht in te kunnen zetten. Zij zien dit als heel kansrijk om de achterstanden bij herbeoordelingen terug te dringen. Nu ben ik heel benieuwd naar de reactie van de minister hierop, want ik begrijp dat de oplossing al tweeënhalve maand ligt te wachten op een reactie van uw ministerie. Kan de minister toezeggen dat hij dit onderwerp meeneemt in de toegezegde brief over het toezicht? En kan hij daarbij aangeven of deze werkwijze daadwerkelijk wordt ingevoerd, zodat goed onderbouwde herbeoordelingsverzoeken weer kunnen worden opgepakt? De hele WIA-uitvoering kent grote problemen, maar dit is wel een betekenisvolle stap.

Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel, mevrouw Van Ark. Dan geef ik het woord aan de heer Schenk, die zal spreken namens de fractie van Forum voor Democratie. Gaat uw gang.

De heer **Schenk** (FVD):
Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Eén motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat psychische aandoeningen de grootste groep vormen binnen de huidige WIA-instroom;

overwegende dat methoden waarbij behandeling en werkhervatting tegelijk plaatsvinden slechts voor specifieke groepen beschikbaar zijn;

verzoekt de regering bij de beleidsreactie op het lopende onderzoek naar de psychische WIA-instroom een concreet voorstel te doen om werk- en herstelmethoden waarbij behandeling en werkhervatting tegelijk plaatsvinden gedurende de eerste twee ziektejaren toegankelijk te maken voor zowel werknemers als mensen in de Ziektewet,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Schenk.

Zij krijgt nr. 912 (26448).

Dank u wel, meneer Schenk, voor uw bijdrage. Dan geef ik het woord aan mevrouw Van Brenk, die in dit tweeminutendebat de laatste spreker zal zijn. De heer Ceulemans ziet af van zijn bijdrage in dit debat. Ik geef u het woord, mevrouw Van Brenk.

Mevrouw **Van Brenk** (50PLUS):
Dank, voorzitter. Ik heb geen motie, want eigenlijk koester ik niet de illusie dat een motie het UWV beter laat functioneren, maar ik hou me wel vast aan de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer. Die aanbevelingen waren: breng de basis voor de kwaliteit op orde, met name de ICT; verscherp het zicht op de financiële risico's voor de burger; uitkeringsgerechtigden moeten de uitkering zelf eenvoudig kunnen controleren om te zien of zij krijgen waar zij recht op hebben; de WIA moet eenvoudiger. En er werd ook kritisch gekeken naar de rol van het ministerie zelf. Ook zij zijn medeverantwoordelijk, zowel als eigenaar als in de functie van toezichthouder. Ik zou toch graag een reflectie van de minister willen hebben: hoever is hij op al deze punten?

Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel, mevrouw Van Brenk namens de fractie van 50PLUS. De minister heeft aangegeven enkele minuutjes nodig te hebben voor de beantwoording en de appreciaties. Ik schors het debat dus voor een kort moment.

De vergadering wordt van 15.15 uur tot 15.18 uur geschorst.

De **voorzitter**:
Ik heropen dit tweeminutendebat over de uitvoeringsproblematiek bij het UWV. Ik geef het woord aan de minister voor de beantwoording. De leden mogen één interruptie plegen als het gaat om hun eigen motie.

Minister **Vijlbrief**:
Voorzitter. Ik begin even met de vragen die gesteld zijn. Daarna doe ik dan de appreciatie van de moties.

De heer Neijenhuis vroeg hoe het staat met de gezondheid van UWV als organisatie. Ik ga er even van uit dat hij de gezondheid in abstracte zin bedoelt. We hebben het daar gisteren in een ander debat al even over gehad. Ik denk dat daar nog veel te verbeteren valt. Dat heb ik gisteren ook gezegd, maar ik heb ook gezegd dat dat een proces is dat tijd kost en dat het vooral van mij een combinatie vraagt: laat mij nou naar binnen hard zijn naar de organisatie en het zo goed mogelijk proberen te doen, maar laat de Kamer mij wat tijd geven om die organisatie tot rust te brengen. Dat kan ik alleen maar heel vriendelijk aan de Kamer vragen. Dat is volgens mij namelijk de beste combinatie.

De heer Neijenhuis vroeg ook wat de voortgang op het punt van de taakherschikking is. Daar werken UWV en SZW samen aan. Binnenkort start er een extern onderzoek naar de optimale benutting van kennis en vaardigheden in de sociaal-medische dienstverlening, om zo die taakherschikking ook mogelijk te maken. Tegelijkertijd werken we aan het versterken van de positie van de sociaal-medische verpleegkundigen, onder andere door het ontwikkelen van een post-hbo-opleiding. Dat is een van de dingen die heel expliciet gevraagd en gezegd zijn. Ik dacht dat dat was in een ibo-overleg of OCTAS-overleg; ik ben het even kwijt.

De heer Neijenhuis vroeg ook nog: kijkt de minister naast naar rapportages en veranderplannen ook aandachtig naar de daadwerkelijke situatie op de werkvloer? Jazeker. We proberen daar heel dichtbij te komen. Ik ga binnenkort zelf ook weer op werkbezoek bij het UWV, vooral om daar op de werkvloer te praten over de vraag hoe de medewerkers worden meegenomen in die noodzakelijke veranderingen. Daar geldt voor dat het een grote organisatie is maar daar zit een professioneel management en een nieuwe baas. Ik ga ervan uit dat zij ook echt aan de slag gaan om die medewerkers mee te nemen. Dat zal niet meevallen, want het is inderdaad een periode lang echt niet goed gegaan.

Mevrouw Van Ark vroeg: kan de minister toezeggen dat goed onderbouwde herbeoordelingen weer worden opgepakt en dat die meekomen in de brief over het toezicht? Ja, dat volgt inderdaad in de voortgangsbrief over sociaal-medisch beoordelen van eind november. Het voorstel van het Verbond van Verzekeraars, waar mevrouw Van Ark naar vroeg, neem ik daarin mee.

Dat brengt mij bij de laatste vraag. Die doe ik even uit mijn hoofd. Mevrouw Van Brenk vroeg: hoe staat het nou eigenlijk met al die aanbevelingen van die Rekenkamer? Daar is toch het beste antwoord op dat ik probeer op al die onderdelen te sturen, maar ik wou er twee uit halen. Eén. We hebben die regeringscommissaris. Die moet binnenkort komen. Die dient echt om het UWV te helpen om tempo te maken met de interne veranderingen en dingen te signaleren et cetera. Dat is een breed gevoelde wens in deze Kamer. Het andere traject, waar we echt heel hard mee bezig zijn, is de kant van het toezicht, waarbij we de auditcommissie — dat klinkt allemaal heel accountsachtig — gaan versterken. Daar gaan we iemand in zetten die specifiek de ervaring heeft met het houden van toezicht op dit soort organisaties. Het tweede waar ik naar aan het kijken ben bij het toezicht is vooral het versterken van mijn eigen positie — dat raakt ook een beetje aan een van de moties die is ingediend door de heer Mulder — richting die organisatie. Dat zijn de twee dingen die ik er nu even uit wilde halen. Ik denk dat we in een debat wel weer wat uitgebreider gaan praten over wat we allemaal aan het doen zijn.

Dan de motie op stuk nr. 909 van de heer Bolhuis en mevrouw Patijn, over de Wet verbetering poortwachter en het wegnemen van belemmering bij de re-integratie van een zieke werknemer. Volgens mij kunnen we deze motie goed uitvoeren, dus die geef ik oordeel Kamer.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 909 krijgt oordeel Kamer.

Minister **Vijlbrief**:
Datzelfde geldt voor de motie op stuk nr. 910, over een actieplan met betrekking tot de kwaliteit van werk. Die geef ik ook oordeel Kamer.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 910 krijgt oordeel Kamer.

Minister **Vijlbrief**:
Bij de motie op stuk nr. 911 heb ik even zitten twijfelen. Kijk, ik heb hier een heel eenvoudige opvatting over verantwoordelijkheidsverdeling; dat weet de heer Mulder ook wel. Wat hier staat, is eigenlijk hoe het hoort te zijn. Ik kan flauw doen en zeggen dat ik de motie overbodig verklaar, maar laat ik er nou gewoon oordeel Kamer aan geven. Dat wordt die waarschijnlijk ook aangenomen, want iedereen is hiervoor. Dan wordt er nog eens benadrukt dat ík uiteindelijk, en ik alleen, er verantwoordelijk voor ben dat de juiste informatie bij u komt. Dan kunt u allerlei lelijke dingen met mij doen als ik daar niet voor zorg. Dat is namelijk de strekking van deze motie. Ik geef 'm dus oordeel Kamer om deze reden.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 911 krijgt oordeel Kamer.

Minister **Vijlbrief**:
Dan de motie op stuk nr. 912, van de heer Schenk. Die zou ik graag oordeel Kamer willen geven.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 912 krijgt ook oordeel Kamer. Daarmee hebben alle vier de moties oordeel Kamer gekregen.

Dan bedank ik de minister voor zijn bijdrage aan dit debat.

Minister **Vijlbrief**:
Maar niet dan nadat …

De **voorzitter**:
Ah, kijk. Maar niet dan nadat mevrouw Van Ark nog een interruptie heeft gepleegd.

Mevrouw **Van Ark** (CDA):
Ja, ik had nog een vraag aan de minister waarop ik geen antwoord heb gekregen. Hoe kunnen we er nou voor zorgen dat die bedrijfsartsen en die verzekeringsartsen beter gaan samenwerken? Volgens mij ligt hiervoor nog geen concreet plan of voorstel op de plank. Is de minister het met mij eens dat daar veel winst te behalen valt? En hoe gaan we dit vervolgens ook verder uitwerken?

Minister **Vijlbrief**:
Ik ben het daarmee eens. Ja, daar is winst te halen. Ik heb nu alle punten niet paraat die we daarbij willen gaan oppakken, dus we kunnen een paar dingen doen. Ik weet niet wanneer we weer een nieuw debat hebben over de WIA, het UWV of een aangelegen onderwerp, maar ik zal zorgen dat hier voor die tijd schriftelijk even iets over naar de Kamer komt. Zullen we het zo afspreken?

De **voorzitter**:
Dank u wel. Dan sluit ik deze beraadslaging. Ik dank de minister voor zijn bijdrage.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:
De stemmingen over de moties zullen volgende week dinsdag plaatsvinden. Dat geldt ook voor alle moties die in de voorgaande debatten zijn ingediend.

Dan wil ik nog een kleine mededeling doen voordat we overgaan naar het volgende debat. Twee tweeminutendebatten die op de agenda stonden, namelijk het tweeminutendebat Gezond en veilig werken en het tweeminutendebat Kinderopvang, worden verplaatst naar een andere datum. Dat heeft alles te maken met het debat dat vanavond gehouden wordt met de minister van Justitie, over de aangiftes. Dat debat stond om 19.00 uur gepland en dat is naar voren gehaald. Het zal nu om 18.30 uur beginnen.

Dan denk ik dat we meteen door kunnen. Ik kijk of alle leden er zijn. Nee, ik schors voor een kort moment, want ik zie dat nog niet iedereen aanwezig is.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.